

Koosoleku memo

Tallinna külastusala külastuskorralduskava kohtumine

RMK Viimsi kontor

06.06.2019

Juhatas: Daniel Juhhov

Protokollis: Tiina Selart

Osalejad: Andrus Kevvai, Jaak Jansen, Igor Ligema, Käthlin Rillo, Lembe Reiman, Tarmo Richard Klamp, Kerli Karoles-Viia, Marge Rammo, Daniel Juhhov, Marju Paas, Tiina Selart

Päevakord:

1. Sissejuhatus, kava tutvustus

Kerli Karoles-Viia tutvustas RMK külastuskorralduse tegevusvaldkonda, loodushoiuobjektide külastustrende ja külastuskorralduskava (edaspidi KÜKa) uuendamise protsessi. Väljakutseteks on suurenev külastusmaht ja võimalik vähenev ressurss.

2. Eelmise kavaperioodi täitmine

Daniel Juhhov tutvustas eelmisel kavaperioodil kavandatud ja tehtud suuremaid ehitus- ja rekonstrueerimistöid, rahastamisallikaid ning kitsaskohti majandamisel, samuti olulisemad teavitamis- ja loodushariduslikke tegevusi.

Olulisemad tegevused aastate lõikes:

- 2012 Matkatee Ikla-Aegviidu- Oandu haru, Hirvelaane ja Loosalu lõkkekohad.
- 2013 Viimsi külastuskeskuse remont ja püsiekspositsioon (ERF), viie aastane projekt. Keila-Joa pargi ripsildade rekonstrueerimine (ERF).
- 2014 Matkatee Peraküla - Aegviidu haru, Padise, Ohtu, Metsanurme, Saarte raba, Saula, Alavere lõkkekohad.
- 2015 Mati Karmini skulptuur „Kaks südant“ Keila-Joa pargis, asendamaks pikaajalist traditsiooni pulmapäeval Keila-Joa ripsillale tabaluku kinnitamist, mis kahjustas silda.
- 2016 Lähteülesanded, projekteerimishanked, projekteerimine, kooskõlastused, load, ehitushanked, ehitusjärelvalve.

Tabasalu loodusõpperada. Olemasoleva loodusõpperaja ja lõkekohtade rekonstrueerimine. Rada on loodud 2009 kohalike eestvedamisel.

2017

- Sütiste metsa puhke koha rekonstrueerimine. Koht on aktiivselt kasutuses, kulub kiiresti. Varem tehti omavolilisi lõkkeid, rekonstrueerimise järgselt on olukord paranenud.
- Lights On! Projekti raames Keila-Joa pargi ja Varbola linnuse külastuskorraldusliku taristu rekonstrueerimine.
- Varbola linnuse looduskaitse tööd, vaadete avamine, linnusevallide puhastamine.

2018 Matkatee Penijõe-Aegviidu- Kauksi haru. Rajati Susla, Kõrvetaguse, Rabivere, Järlepa ja Naisteraba lõkkekohad.

3. Järgmiseks kavaperioodiks üldiste eesmärkide tutvustus, täiendamine. Koostöövõimalused kohalike omavalitsuste, Keskkonnaameti jt huvipooltega.

Daniel Juhhov tutvustas KÜKa RMK sisemise tööühma töö tulemusena valminud alakeskseid profile, lahendamist vajavaid probleeme ja üldiseid arengusuundi.

Arutleti järgmistel teemadel:

Naissaare looduspark

- Naissaarel on moodustatud MTÜ Naissaarlaste kogukond. Aktiivselt tegeletakse saare vaatamisväärtuste korrastamisega, MTÜ-le on antud kasutada Tagakülas asuv Naissaare tuletorn, hooldatakse ja puhastatakse raudteetrassi, hoitakse korras Taani kuninga aeda. RMK teeb MTÜ-ga koostööd – talgud jne.
- Teed. Naissaare teedevõrgustik vajab korrastamist. MTÜ-l on teede korrashoiuks ja remondiks vastav tehnika olemas. Teetöid oleks võimalik paindlikumalt organiseerida, kui teeainese materjal saaks saarelt võtta. KOV ja RMK otsivad koostöös kaevandamiskohta. Vajalik on suhelda Keskkonnaametiga, et teada saada, mis tingimustel ja kuidas kaevandamine võimalik on.
- Prügimajandus. Naissaare prügimajanduse korraldamine vajab muutust. Aasta pärast hakkavad kehtima uued prüginoored, kohustuslik sorteerimine. Naissaarel on vajalik kaaluda külastusobjektidel prügikastide likvideerimist. Sadamasse ja laevale paigaldada info, et saarel pole prügikaste ning kuidas külastaja prügiga toimetama peab.
- Vajalik oleks ühise prügimajanduse teadlikkuse kasvatamine, suund võiks olla selleni, et inimene viib kõik jäätmed, mis tekivad, saarelt endaga tagasi kaasa. Esimese sammuna peaks sadama lähedale tekkima koht, kuhu saab prügi sorteeritult koondada. Vajalik koostöö KOV, RMK ja sadama haldajaga.
- Saare majandushoone küsimus. Saare majandushoone koos Naissaare keskusega on rendil. Rendileping lõppeb 2020. Lepingujärgselt on RMK-l

majandushoone kasutusõigus. Olenevalt edasistest tegevustest kinnisvaraga (müük, rendileping) on vaja leida lahendus saare külustusobjektide haldamiseks vajalike vahendite hoiustamisel.

- Veega varustatus. Telkimisala saab vee puurkaevust, mis on keskuse maja krundil (rendileping lõpeb järgmisel aastal, situatsioon võib muutuda). Kavas on vajalik kirjeldada olemasolev olukord ja hilisemate otsuste vajadus.
- Teave ja infomajandus. Vajalik on läbimõeldum info kajastamine, et saarel ei oleks infotahvlite paljusust kattuva infoga. Sadamasse kaaluda ühise infokandja paigaldamist. Saarele saabudes võiks olla suur kaart, mis tutvustab külastajale kõiki saare võimalusi - igaüheõiguse kohad, vaatamisväärsused, toitlustus, majutus jms. Samas peaks olema ka saarele tulija käitumisjuhised – prügi, vee kohta jne. Teema lahendamisel on oluline koostöö KOV, RMK, sadam, kohalik kogukond.
- Naissaare sadam. Olemasolevad kaid rekonstrueeritakse. Tehakse parem ramp tehnika jaoks. Juuni lõpus peaks saama esimene etapp valmis. Vald saab praegu kasutada sadama ehituse suuri aluseid suurte raskete masinate transpordiks saarele.
- Arengukava. 07.06.2019 toimub Naissaare arengukava tööühma kohtumine. Arengukava tööühma võiks kaasata ka RMK-d.

Türisalu parkla

- Türisalu pank, parkla. Parklad asuvad eramaal. Populaarne koht, kus peatuvad kõik turismibussid. Piirded ehitati pärast 2009. aastat kaitsealade RMK majandada tulemist. Lääne-Harju valla osas on parkla kõrval omavoliline sissesõit, vajalik sulgeda.
- KOV ettepanekul võiks rohkem infot olla, kajastada ka pärandkultuuri nn. Hamleti mäge, geoloogilist omapära jms. Infotahvel on praegu esimeses suures parklas, sama info võiks olla ka väiksemas parklas, sest külastaja ei liigu kahe parkla vahel.

Tabasalu rada

- Tabasalu piirkonna arendus on toimunud väga tugevalt koostöös kohalike elanike ja valdadega. Terviseraja hooldamine Harku valla poolt vajab lepingulist vormistamist. Hea näide koostööst. Kohalikus lehes ilmus artikkel koostöös vallaga, kuidas Tabasalu looduspargis käituma peaks.

Sütiste mets

- Sütiste metsa isetegevuslike lõkete probleem on tunduvalt vähenenud peale lõkkekohtade väljaehitamist.
- KOVi on laekunud kaebusi, et mets on „hooldamata“. Mahakukkunud puud metsas, vajalik on korraldada teavitav tegevus või mahakukkunud ja ohtlike puude koristamine. Metsaülema vastus – parkmets, mahalangenud ja ohtlike

puude koristamine on vajalik. Vajalik on anda metsale hinnang. Mingis osas on puude maha jätmise mõistlik, radade läheduses tuleks kindlasti ära koristada.

- Probleem on suusaradade hooldaja isetegevusliku puude raiega, raie kvaliteet halb. Kõrged tüükad, maha võetud põõsastik.
- RMK ettepanek – teadlikkuse tõstmiseks teha 2-3 km pikkune Nõmme-Mustamäe loodusrada. Piirkonnas on mitmed koolid ja lasteaiad. Ka seljakotiprogrammi väljapakutav koht. Ettepanek kiideti heaks.
- Linnaosa ajalehes oleks mõistlik teavitada Sütiste metsa tegemistest ja kaitsekorrast.
- Sütiste metsa terviseraja parkimine. Tegemist on rendil oleva parklaga 200-250 kohta, suurte garaažide juures. Kas seal on planeeritud kasutuse ümberkorraldamist?. Momendil KOV-l plaani pole, et seda parkat kuidagi ümber korraldama hakata, kuid pole välistatud, et edaspidi võib mingi osa avalikku kasutusse minna. Planeeritakse Sütiste tee äärde parkivate masinate parkimisvõimaluste parandamist, tee joonimine muudetakse.

Meremõisa telkimisala

- Probleemiks on erinevad huvigrupid ja konfliktid erinevate kasutusviiside vahel. Suure külastuskoormuse tõttu on vajalik külastajate selgem suunamine, ala parem planeerimine ja koormuse hajutamine.
- RMK, koostöös Keskkonnaametiga, on tegelenud kasutajagruppidest lähtuva telkimisala tsoneerimise ja vajaliku taristu planeerimisega. Protsess on pooleli.
- Mõneti on probleemiks telkimisala läbivad eri aegadel erinevate tegijate poolt rajatud mitmed liikumisrajad ja tähistuse paljusus. Radade asjakohasus vajab selgitamist ja tähistus korrastamist.

Suurupi rand

- Ettepanek on luua uus RMK objekt Suurupi randa, mis asub Harku vallas suvilapiirkonna läheduses. Praegu vald korjab prügi, toimub isetegevuslike lõkete tegemine jne. Valla arvates on kohalik kogukond huvitatud.
- Teemat arutama hakates peaks eelkõige lähtuma kohalikust elanikust, et me ei tekitaks konflikti, sest avaliku koha tekkides külastusmaht suureneb märgatavalt. Vajalik on teema põhjalikum selgitamine nii valla kui ka RMK poolt.

Vääna-Jõesuu

- RMK poolne küsimus ala toimivuse kohta
- Valla selgituse kohaselt hooldus toimib, ametlikku telkimiskohta pole, parkimine on tasuline, tee ääres parkimine keelatud. Probleemiks on parkimine metsateede ääres.

Suurüritused ja üritused

- RMK-l on väljatöötatud kord ürituste korraldamisel, millega saab tutvuda ja vastavaid kokkuleppe vorme kasutada loodusegakoos.ee lehelt. Oluline on omavaheline koostöö, et maaomanikuna saaksime toimuvast teada. Kui üritus

toimub külastuskorraldusosakonna taristul, siis kooskõlastab külustusala juht, kui mujal riigimetsa territooriumil, siis kooskõlastab metsaülem. Kaitsealal on vajalik ka Keskkonnaameti kooskõlastus. Hea oleks, kui KOVid ei anna omapoolset kooskõlastust enne maaomaniku ja vajadusel ka Keskkonnaameti luba.

Sotsiaalmeedia ja trükised

- Ühiselt tõdeti, et parandamaks külustajate teadlikkust tuleks sotsiaalmeediat ja trükiste võimalusi rohkem kasutada. Sellised artiklid on hea koostada koostöisel. Heaks näiteks on koostöös Harku vallaga avaldatud artikkel käitumise kohta kaitsealal.

Arutelu teemal - mis on igaüheõigus, kus on igaüheõiguse „piir“

- Leiti, et kõige olulisem on koht, kus telkida ja lõket teha ning tähistatud matkarajal matkata.
- Arutelu teemal, kas küttepuudega lõkkekohtade varustamine on hädavajalik. Mitmeid suuri telkimisalasid ei varustata puudega, vaid teavitatakse ja suunatakse külustajad lõkkepuud ostma. Kuid ebateadlik külustaja läheb metsa puude järgi. Tuleb tegeleda teadlikkuse tõstmisega nii prügi kui ka lõkkepuudega käitumise osas. Suund lõkkepuude osas on (paikades, kus see on realselt võimalik ja mõistlik) - lähed metsa, võta puud kaasa ja prügi - selle, mida jaksad metsa tuua, jaksad ka kaasa võtta. Matkaradade ja matkatee lõkkekohtades peab siiski jääma lõkkepuudega varustamine.

Otsustati:

RMK paigutab materjalid www.rmk.ee Tallinna külustusala külustuskorralduskava lehele. RMK tegeleb kava materjalide uuendamisega. Ettepanekud ja probleemkohad edastada ettepanekute esitamise vormi kasutades külustusala juhile: daniel.juhhov@rmk.ee